

Nr. 119

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!

KALENDARZYK

- 30 N Katarzyny Seneń
- 1 P Filipa i Jakuba Ap.
- 2 W Zygmunta Kr. M.
- 3 S Opieki św. Józefa
- 4 C Florjana M Moniki
- 5 P Piusa V P. W.
- 6 S Jana Apost. i Ew.

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Kwartalnie Mk 1260
Miesięcznie " 420
za rozneszenie
30 mk. miesięcznie
z przes. poczt.
Kwartalnie mk. 1500
Miesięcznie " 500
poza Łodzią egz. 22

w Ameryce

1/2 dolara miesięcznie
Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 60.594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41.
TELEFON 28,

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek dnia 2 maja 1922 roku

• Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6-ej; po 6-ej dolicza się 50%
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Uznanie u obcych

(wp) Podczas pobytu min. Skirmunta w Paryżu, na bankiecie na jego cześć wydanym przez Stow. francusko-polskie, gen. Niessel, były szef misji francuskiej w Polsce, w obecności posła Zamojskiego wręczył p. Kazimierzowi Smogorzewskiemu, korespondentowi „Gazety Warszawskiej“, order francuski „Croix de guerre“ z następującą wzmianką w rozkazie dziennym:

„Kazimierz Smogorzewski, b. legionista I. pułku cudzoziemskiego. Wstąpił jako ochotnik w 18 roku życia, z chwilą wybuchu wojny. Dawał ciągle dowody wysokich zalet wojskowych i nieustraszonej odwagi. Ciężko ranny dnia 9 maja 1915 pod Targette.

„Gaz. Warsz.“ zaznacza, że p. Smogorzewski jest bodaj jedynym z Bajonczyków, który nie został odznaczony Krzyżem walecznych przez nasze władze wojskowe. (1)

Rosja sowiecka wobec przyłączenia Wileńszczyzny.

(wp.) Na posiedzeniu podkomisji przemysłowej w mieszanej komisji reewakuacyjnej w dniu 25 marca strona rosyjsko-ukraińska podkreśliła jeszcze raz przy rozważaniu sprawy fabryki braci Frumkin punkt widzenia rządu sowieckiego na sprawę ziem wileńskiej i grodzieńskiej, jako wschodzących de jure w skład Litwy Kowieńskiej. (Pat) 5

Odjazd wojsk ententy z G. Śląska.

(wp.) „Oberschesischer Kurier“ donosi z Londynu, że angielskie ministerjum wojny oczekuje w dniu 18 maja ostatecznego oddania G. Śląska Polsce i Niemcom. Transport wojsk okupacyjnych z G. Śląska do Anglii zarządzone na dzień 20 maja. Podobnie i transporty wojsk włoskich ruszą z powrotem do Włoch w tym samym czasie. Odjazd wojsk francuskich spodziewany jest w początku czerwca. (5)

Z powodu odmowy

(wp) Prezydium rady ministrów komunikuje: Z powodu wypadku odmowy przyjęcia przez obywatela polskiego orderu „Polonia Restituta“ motywowanej zbyt niską oceną zasług, Rada ministrów na posiedzeniu 29 kwietnia uchwałała nieprzedstawiając na przyszłość do odznaczeń polskich tych osób które przyznane im polskie odznaczenia nie przyjęły 9

Domagają się sprawozdania.

(wp) Stosownie do życzenia kół sejmowych wysłano wczoraj depezę do min. Skirmunta, wzywającą go do natychmiastowego przyjazdu do Warszawy lub przysłania zastępcy, celem poinformowania sejmu i rządu o przebiegu konferencji genuńskiej. Min. Skirmunt naocześnie odpowiedź, że nie może w obecnej chwili opuścić konferencji, do Warszawy przyjedzie natomiast poseł polski przy wytykaniu P. August Zaleski: (S) (2)

WARUNKI I KORZYSCI.

GENUA (PAT) Cześć ogólna memoriału mocarstw zapraszających, który ma być doreczony delegacji rosyjskiej, w stylizacji ustalonej przez komitet redakcyjny powstała z ustępów części ogólnej memoriału francuskiego i angielskiego. Wspomniane jest w niej na początku, że Rosja była dawniej ważnym czynnikiem w europejskim systemie gospodarczym, obecnie zaś jest zupełnie wykluczona z gospodarki światowej. Wprawdzie Europa przygotowuje się do nowego stanu tego coraz bardziej, Rosja jednakże cierpi biedę i głód, który się ustawicznie wzmacnia.

Zagrożoną jest tem nie tylko sama Rosja ale i cała Europa. Odbudowa Rosji jest więc konieczną dla całego świata Rosja kryje w sobie wszelkie możliwości. Klęska gospodarcza, która ją nawiedziła, sparaliżowała jej siły, ale nie zniszczyła jej. Trzeba odnowić jej źródła pracy.

Dzisiaj Rosja potrzebuje nie tylko środków żywności, potrzebuje także lokomotyw, maszyn rolniczych i narzędzi i odbudowy swoich portów. Wszystko to, czego Rosja potrzebuje, może być jej dostarczone przez przemysł europejski, skoro będą dane konieczne zabezpieczenia dla dawnych właścicieli, skoro będą uznane długi i skoro będą podjęte konieczne obroty handlowe.

Rządy reprezentowane w Genui gotowe są wziąć odbudowę energicznie w swoje ręce. W rozmaitych krajach wydano już zarządzenia na rzecz Rosji. Skoro tylko okaże się możliwość zawierania z Rosją traktatów, najwazniejsze państwa europejskie postanowiły utworzyć międzynarodowe konsorcjum z kapitałem początkowym 20 milionów funtów. Głównym celem jest finansowanie przedsiębiorstw, które się zajmą odbudową Europy, a które potrafią i same sobie zapewnić odpowiednie środki. Być może, że wspomniany kapitał wyda się zbyt mały w stosunku do zadań, jakie ma spełnić, ale może on być natychmiast podwyższony, gdy konsorcjum osiągnie pierwsze sukcesy.

Memoriał wylicza dalej, jakie zarządzenia projektują poszczególne państwa w czynić na rzecz Rosji.

W końcu ogólnej części memoriału jest powiedziane: Wprawdzie trzeba będzie dużo czasu, ażeby olbrzymie dzieło odbudowy w Rosji przeprowadzić do końca. Obecnie jednak jest najważniejszą rzeczą ażeby te odbudowę rozpocząć. Jeżeli dostęp do Rosji będzie wolny i pewny, wówczas nie zabraknie przedsiębiorców, którzy licznie będą napływali.

W sprawie obrony granic.

(wp) Wczoraj o godz. 6 wieczorem odbyło się w Warszawie u p. marszałka posiedzenie przywódców głównych klubów poselskich z udziałem prezesa ministrów i szefa sztabu generalnego.

Na interpelację w sprawie ubezpieczenia naszych granic szef sztabu udzielił wyjaśnień, które zebrani po krótkiej wymianie zdań, przyjęli do wiadomości, (2)

Powrót posła francuskiego

(wp) Poseł francuski w Warszawie p. Pannetier powrócił z Paryża i objął urzędowanie. (S) (7)

Mianowania.

(wp) Na wczorajszym posiedzeniu Rada ministrów zatwierdziła kandydatów na stanowiska inspektorów okręgowych szkolnych w okręgu warszawskim p. Grzegorza Zawadzkiego, białostockim Pylakowskiego, wileńskim Zygmunta Gąsiorowskiego, kieleckim Wolbecka, pomorskim Rymera. (S) (2)

Kto pierwsza, a kto II klasa

(wp) Sensacją dnia jest, odmówienie przez Biskupa krakowskiego o przyjęcie orderu Polski Odrodzonej II klasy.

Dla informacji dodajemy, iż ruchliwy ten Biskup był twórcą komitetu biskupiego za czasów bolszewickich, który odegrał pierwszorzędną rolę przy ratowaniu państwa. (7)

Jednocześnie p. Jan Dąbski otrzymał też order. tejże kategorii, ale I klasy.

No ale Suweren to już dzisiaj więcej znaczy od biskupa... (7)

O wydanie posła Zamorskiego

(wp) Poseł Zamorski (Zw. Lud, Nar.) został pociągnięty przez prokuratora sądu okręgowego do odpowiedzialności za artykuł w „Myśli Niepodległej“ p. t. „Mile stosunki“.

Prokurator zażądał wydania posła Zamorskiego sądowi, ponieważ przestępstwo popełnione (art. 154 §2 cz. kod. kar.) stanowi umyślną obrazę urzędników państwowych. W sprawie tej odbędzie się narada w Sejmie, (S) (7)

Obywateli!

Czcijmy swe Święto Narodowe!

Dzień 3-og Maja jest świętem dla każdego Polaka drogim. Rocznicę tę winniśmy uczcić swą obecnością na uroczystości, która się odbędzie na placu Dąbrowskiego. Po wysłuchaniu Mszy Polowej współudziałem w pochodzie zmanifestujemy swe uczucia narodowe.

Zespójmy swe serca w braterstwie bez różnicy stanów i przekonań aby śladami Twórców Wielkiej Konstytucji wpoić w młodzie pokolenia miłość w Narodzie i obowiązki względem Ojczyzny. Komitet. (12)

MANIFEST.

Dnia 7-go maja br. na Rynku w Rzeszowie, w Małoposce ma się odbyć ogólny Zjazd członków P. S. L. celem „przeciwstawienia się wszelkim zakusom wsteczności”.

W związku z tem prezes P. S. L. poseł Witos ogłosił manifest do członków swego stronnictwa, zamieszczony w ostatnim numerze „Piasta”, organie oficjalnym tej partii.

Manifest brzmi:

„Na mój apel, na moje wezwanie stanęliście pod bronią (w czasie inwazji bolszewickiej). Daliście ofiarę z życia i mienia. Wspólnym wielkim wysiłkiem uratowaliście wolność nie tylko dla siebie, lecz dla wszystkich, uratowaliście mienie nie tylko swoje ale i tych, co byli i są Waszymi wrogami (!).

Gdy tylko niebezpieczeństwo minęło, czarna reakcja, wszelkie wsteczności zaczęło przemyślać nad tem, jak masom ludowym na nowo nałożyć kajdany (!).

Przy pomocy niepoczytalnego warcholstwa, a czasem i przekupstwa zdeprawowanych jednostek, zaczęto przyciskać śrubę ucisku (!) i udreczeń (!), wydawać rozporządzenia, które stawiały Was często poza prawem, znosić ustawy (?), które były bodaj w części dla Was korzystne, nekąc bez powodu sądami i więzieniem ludzi, żyjących tylko z pracy, a nawet słabe kobiety.

Obecnie oczerniają (!) i bezczeszczą tak Was wszystkich, jak i waszych przywódców i kierowników w sposób isticie bandycki (!).

Podejmujemy więc walkę w obronie prawa (!) i sprawiedliwości (!) walkę o ziemię i o chleb powszedni, walkę w obronie zdobyczy ludu w jego ojczyźnie.

Podejmujemy ją z nadzieją pełnego zwycięstwa, które nam raz na zawsze pozwoliłoby podeptać i zniszczyć gada wsteczności, samowoli, sobkostwa naszych możnowładców (?), jak również podłoty i służalstwa ich różnych najmitów.”

Czytając ów manifest posła Witos, ma się wrażenie, że już po zjeździe w dniu 7-go Maja, a nawet i przedtem, masy ludowe wyległy gromadnie, z wiosek uspiionych, aby na drodze samosądu poszukać sobie sprawiedliwości w tej przeciwieństwie tak schłopowacialej Polsce.

Zanim jednak przystąpimy do właściwej oceny owego manifestu, musimy rozważyć spokojnie i rzeczowo motywy, jakie jego autora do tego wystąpienia zmusiły.

Otóż należy stwierdzić, że jest ów manifest od początku do końca wierutnym kłamstwem i pozbawioną wszelkiego poczucia odpowiedzialności, agitatorską demagogią i na tych tylko motywach opiera się krzykliwy manifest b. premiera gabinetu.

Po pierwsze:

„Na mój apel” jest przedewszystkiem kłamstwem i bezwstydnym zarozumiałstwem Witos, bo pamiętamy dokładnie, że liczne odezwy ochotnicze podpisywał również generał Haller i inni władcy myśli narodu, a nie tylko wyłącznie p. Witos.

Dalej już nic niesprawiedliwem, ale wręcz bezczelnem jest stwierdzenie, jakoby tylko chłopci dali wtedy ofiarę z życia i mienia i jakoby chłopci uratowali mienie nie tylko swoje (to prawda), ale i tych, co byli i są „chłopskimi wrogami”. Pamiętam, kiedy wskutek odezwy Naczelnika Państwa z dnia 3 lipca 1920 roku zwoływano specjalnie wiece agitacyjne celem skłonienia (!) włościan do wstępowania w szeregi wojskowe, ci właśnie pierwsi wygwizdywali przemawiających i chyłkiem wymykali się gromadnie do domów. Albo kto poszedł? Wiadomo. Urzędnicy, studenci, profesorowie, inteligencja... Inteligencja. Więc jeśli tu i tam bywały sporadyczne wypadki gromadnego poświęcenia się chłopów, bezczelnem i niesprawiedliwem jest uogólnienie faktów, tembardziej, że temu uogólnieniu towarzyszy rozmyślne pośrednie odsądzenie od czci i wiary reszty. Pan Witos wie o tem doskonale, ale tembardziej fałszywe oświeclenie faktów jest ze strony jego krokiem ze wszechmiar karygodnym.

Po drugie:

Poseł Witos wyrzeka, że „gdy niebezpieczeństwo minęło, zacisnięto znów nad chłopem śrubę ucisku i udreczeń, niejednokrotnie

przy pomocy przekupstwa i warcholstwa i to zapomocą sądów i więzień nekano bez powodu żyjących z pracy a nawet słabe kobiety.

To drugie oświadczenie posła Witos a już wręcz nie nadaje się do dyskusji. Boć wiemy, że Wysoki Sejm Ustawodawczy składa się dziś w przeważającej liczbie procentów z przedstawicieli warstwy włościańskiej i że właśnie dzięki temu warstwa włościańska jest dziś najbardziej uprzywilejowana kasta w Rzeczypospolitej, wiemy, że liczne ustawy szczególnie normują dziś stan posiadania (bo o tyle najbardziej chodzi) chłopstwa, wiemy dalej, że chłopi tylko płacą wzamian najmniej sze ze wszystkich podatki, że natomiast chłopci zacisnęli nad krajem bezwzględna śrubę paskarstwa i udreczeń, a co się tyczy sądów to właśnie jaknajmniej spraw dotyczących masy żyjącej na wokandzie zwykłych rozpraw sądowych.

Więc pocóż naiwne mistyfikacje posła i głównego sternika odłamu pewnej opinii publicznej w Państwie? I trudno było przypuścić, że w akcji przedwyborczej poniekąd mąż stanu Rzeczypospolitej polskiej puścił się na tak warcholskie drogi najprzeciętniejszego agitatora.

A teraz a propos — przekupstwa.

Nie chcemy plamić ciągle tych szpał wlewaniem na światło całego szeregu podobnych zbrodni, ale wystarczy wspomnieć owe afery dojlidzkie, różne afery leśne i inne, aby mierzone, niewiadomo w kogo strzelanie, odwrócić bardzo łatwo właśnie w najbliższą grupę stronników autora pomienionego manifestu. Sprawy te jednak dość długo czekają na swo-

ją kolej u prokuratora, ale mamy nadzieję, że właśnie to o czem mówi w manifestie p. Witos, będzie niebawem sprawiedliwie przed polski sąd wywleczone.

I nie piszemy tego, ażeby wyłącznie w oczach społeczeństwa poniżyć klasę włościańską. Nie. Naszem zdaniem, chłop polski jest duszą nawskroś z dobrego materiału, ale trzeba ów materiał należycie urabiać, a nie kłamstwem i demagogią sprowadzać na nieszczesne drogi, aby oddawszy głos przy wyborach, później stał się wyłącznie żerowiskiem przywódców” jak to w jednym tylko przypadku przy aferze dojlidzkiej zaobserwowaliśmy że kupiwszy grunt po 6.000 mk., sprzedawali go później ci „obroncy ludu” temuż ludowi po 120.000, czyli z 2.000 procentowym zarobkiem. To nie są żarty i jeżeli manifest posła Witos ma służyć tylko w tym celu, aby kłamstwem i demagogią do reszty otumanić lud przed wyborami, by przez oddanie głosu zapewnił nadal przywódcom dojlidzkim możliwość ograbiania chłopów i skarbu polskiego, to jest to nie tylko hańba dla autora, ale także najzwyczajniejszym przestępstwem.

A nabiera to jeszcze więcej znaczenie, jeśli się zważy, że tendencyjne informowanie i wmawianie w masy wyraźne nieprawdewego stanu rzeczy, może się stać bardzo łatwo zarzewiem czynnej walki klasowej, o tak straszliwie zapowiada budzący się w przywódców przeklety duch Szeli.

Czy do tego p. Witos dąży?

W. Dołżycki.

WCZORAJSZE MANIFESTACJE.

Wczorajsze „święto robotnicze” minęło naogół bez większych niespodzianek i spokoju. Około godziny 11-ej uformował się na ul. Piotrkowskiej pochód bardzo nielicznej stosunkowo grupy uczestników, ale zato z przytłaczającą przewagą żydów. Rzuciło się przeto aż nadto w oczy, że owe „masy” P. P. S. — owych członków są wyłącznie ciągnięte na pas ku żydów, którzy specjalny mają w tem interes, aby wszelakie społeczeństwo rozdrobnić i rozczłonkować, jak to i tu miało miejsce. Gdyż wcale jest rzeczą niezrozumiałą, dla zego „Święto 1-go maja” miało być specjalną porą dla manifestacji uczuć robotnika polskiego, skoro aż nadto wystarczającym było w tym celu święto 8-go maja. Ale... tu szło wszelako o zamianowanie żądań robotniczych w walce o swój byt. A właśnie! w szeregach manifestantów nie rzadko dało się zauważyć osobników, ubranych według ostatniej mody, w lakierach, na które sobie nie jeden „burżuj” pozwolić nie może. Wprawdzie byli to żydzi, ale pozwalamy sobie ich utożsamiać z robotnikami, skoro ci ostatni ich w swoją organizację przyjęli — i według tych jednostek sędzić ogół w tym wyłącznie wypadku, bo niezależnie od tego, znanem nam jest ogólne położenie materialne, dzisiejsze robotnika, a tylu innych warstw i klas. (4)

Pochód z licznymi emblematami i sztandami P. P. S-u podążył ul. Piotrkowską na plac Wolności, gdzie uformował się w dwie identyczne grupy dzieląc się stosownie do urzędzonych trybun dla mówców i zapelniając tylko 50 proc. całej przestrzeni, co podkreślamy w tym celu, aby unaocznic, jak mała grupa robotni-

ków łódzkich uznała za stosowne solidaryzować się z tą, dziecinnie naiwną w założeniu uroczystością.

Niebawem wystąpił na mównicę „trybun ludu” p. Rzewski. Treścią mowy były wyłącznie stare i oklepane frazesy, w które — miejmy od wagi przyznać — mówca nie wierzył sam w głębi duszy. Ale przypuścmy. (1)

Słowa głównego oratora mieszały się niestety z donośnym echem przemówienia niższej kategorii mówcy, który w innym końcu rynku równocześnie wygłaszał również niezamordowane ideały. Po p. Rzewskim okazał się wtoczył się na trybunę p. Stupnicki. Dziw, co za donośny głos. Jednak w treści — banalny, zaś w motywach — wiadomy...

Po p. Stupnickim wykrzyknął coś jeszcze niezrozumiałe jaskrawo ustrojony „towarzysz” i przy dźwiękach 5-ciu orkiestr, naraz grających różne marsze, pochód się w bardzo należyty porządku rozwiązał. I to należy podkreślić, jako dodatni moment wczorajszej manifestacji P. P. S.

Kto wie jednak, czy na spokojny przebieg „uroczystości” nie wpłynęła w znacznej mierze znakomita czujność naszej policji, dzięki czemu obecni na obchodzie przedstawiciele komunizmu rychło zwinęli swą chorągiew i więcej nie zamaniestowali o swojej obecności. Jest to leden więcej dowód błogosławionych skutków energii w utrzymaniu porządku.

Z okien magistratu powiewał przez cały czas czerwony sztandar.

Na tem kończy się szereg wrażeń z naocznej obserwacji wczorajszego obchodu. W. D.

O NASZYM FEDERALIZMIE WE FRANCJI.

W ostatnim zeszycie miesięcznika paryskiego „Revue Politique et Parlementaire”, wydanym w połowie kwietnia b. r. czytamy artykuł p. Michel Merlay'a o sprawie wileńskiej, w którym autor tak oświadczył zabiegi naszego federalizmu:

„Marzeniem Naczelnika Państwa p. Piłsudskiego i skupiających się około niego federalistów, marzeniem, które rozwiewa się potrosze z każdym dniem, było stworzenie naokoło Polski federacji państw sąsiednich... Dla urzeczywi-

stnienia tych zamysłów, równie ambitnych jak romantycznych, p. Piłsudski zawarł układ z awanturnikiem Petlura i rzucił na wiosnę 1920 wojska na zdobycie Kijowa, co skończyło się pamiętym pogromem wojskowym w stepach ukraińskich... Los bitew nie sprzyjał zamysłom p. Piłsudskiego... W ciągu przewalania się wojsk to tu to tam Naczelne Dowództwo Polskie weszło w rokowania z Rządem Kowieńskim...”

Dość zrozumiale

Wszystkim, którzy tak żywy udział przyjęli w niedzielnej uroczystości w katedrze św. Stanisława Kostki, poświęcenia tablicy pamiątkowej

S. † P.

WIKTORA CZAJEWSKIEGO

a zwłaszcza J. E. ks. biskupowi łódzkiemu Tymienieckiemu, ks. Szaniawskiemu, ks. prałatowi Wyrzykowskiemu, ks. Brzezińskiemu, ks. Łubieńskiemu i wogóle całemu duchowieństwu łódzkiemu, Resursie Rzemieśniczej, jej przesowi p. Wagnerowi, Cechom rzemieślniczym i tym wszystkim przyjaciołom, którzy tyle pamięci i tyle serca poświęcili zgasłemu redaktorowi, wyrażamy tutaj nasze, z głębi serca płynące najserdeczniejsze podziękowanie.

RODZINA.

W dniu 30-go kwietnia b. r. po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarła w 19 wiośnie życia

ś. † p.

Stanisława z Zawadzkiej Cieślakowa

żona oficera W. P

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok nastąpi w środę dn. 3-go maja r. b. o godz. 6 po południu z domu żałoby przy ul. Gdańskiej 67, na stary cmentarz katolicki, na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim smutku
1960B
Rodzice, siostra i mąż.

O sprowadzenie zwłok ś. p. redaktora WIKTORA CZAJEWSKIEGO.

J. E. ks. biskup Tymieniecki, w mowie swej przy poświęceniu tablicy pamiątkowej w katedrze, poruszył sprawę sprowadzenia zwłok ś. p. redaktora Czajewskiego z Warszawy do Łodzi.

..... Dziesiątki lat walczył tu w Łodzi, dziesiątki lat bronił miasto przed zalewem wrogich nam żywiołów; tu stargał swe siły i młodość, tu przeszły najpiękniejsze chwile jego życia, — tu na tym szanicy gdzie padł, powinien leżeć jego śmiertelne szczątki... (7)

Zrozumie i uzna tą głębszą myśl naszego Pasterza każdy, kto zna historję rozwoju lat ostatnich naszego miasta kominów.

Dlatego też zorganizował się w Resursie Rzemieśniczej komitet, którego zadaniem jest sprowadzenie zwłok pacęgo boownika na tą ziemię, której tak długo bronił.

Sprawa posuwa się szybko naprzód i mamy nadzieję iż jeszcze w tym miesiącu spocznie on na sen wieczny w murach naszego miasta.

mtg. (2)

Zjazd okr. inspektorów pracy.

(Sytuacja w przemyśle łódzkim)

W związku z odbytym ostatnio zjazdem okręgowych inspektorów pracy p. inspektor Wojtkiewicz udzielił nam następujących informacji: co do stanu przemysłu łódzkiego Z poszczególnych sprawozdań wynika, że wszystkie prawie gałęzie przemysłu szybko dzwignęły się z upadku, spowodowanego długotrwałą okupacją i stopniowo dochodzą do normalnego stanu uruchomienia.

Liczba bezrobotnych stale zmniejsza się i obecnie prawie wyłącznie do kategorii tej należą zdemobilizowani.

Z przeprowadzonej statystyki wynika, iż najpomysłniej pracuje przemysł bawełniany który na ogólną ilość 930,000 wrzecion (po uwzględnieniu spalanej przędzalni Widzew-

skiej Manufaktury) uruchomił 720,000, które produkują 151 proc. ogólnej ilości wrzecion w okręgu I, 115 proc. ilości wrzecion w całym państwie.

Z pośród 26 przędzalni w okręgu łódzkim 6 tylko pracuje na jedną zmianę, 12 na dwie i 8 na trzy zmiany ilość zaś zatrudnionych robotników w tych fabrykach (łącznie z tkalniami i pozostałymi oddziałami) stanowi imponującą już cyfrę 45,250.

O le daje się zauważyć groźne usiłowania w kierunku uruchomienia przędzalni bawełnianych, o tyle mało wykazuje postępu uruchomienia tkalni, które z ogólnej liczby 26000 warsztatów uruchomiły zaledwie 15,000 i to przeważnie na jedną a w kilku tylko wypadkach na dwie zmiany.

Przemysł wełniany znajduje się w mniej korzystnych warunkach, jest bardziej czuły na tak częste w ostatnich czasach zmiany (konjunktury,) i z tego powodu uruchomienie go w tym stopniu jak przemysł bawełniany nie można w najbliższej przynajmniej przyszłości oczekiwać.

Pozostałe gałęzie przemysłu włókiennicze go jako to trykociarstwo, pończosznicstwo i t.p. pracują w warunkach pomyślnych, szczególnie przemysł trykotowy, który w roku bieżącym znacznie się rozszerzył, a raczej rozpoczął sezon letni (letnie wyroby trykotowe).

Zakończenie czerwonych uroczystości.

W dobrym nastroju zebrała się gromada leniwych towarzyszy w teatrze polskim na uroczyste przedstawienie „chłodem wiejacej Kłatwy”, które poprzedziło przemówienie tow. ławnika p. Gackiego o wzniosłości i zadaniu sztuki. Dlaczego sztuka istnieje, prelegent nie wie, tak samo, jak nie można odpowiedzieć, dlaczego cały świat istnieje. Zadaniem zaś sztuki jest odtworzenie duchowych mocy — a więc przyznaje, że istnieje jakiś duch i wzniesienie człowieka ponad rzeczywistość. Każdy twórca czy poeta pracuje również i swojemi dziełami sztuki wykazuje niepożyta moc ducha.

Wytworem ducha jest Kłątwa, której cel tak sam, jak wogóle całego socjalizmu t. j. wyzwolenie ducha na wszystkich dziedzinach codziennego życia.

Wzniosłe to przemówienie niestety ze względu na brak głosu tow. Gackigo, który już nie mógł dojechać do końca, głosząc przez cały dzień poryważące hasła socjalizmu. (12)

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś, Wtorek, 2 maja Zygmunta Kr. M.
Wschód słońca g. 4 m. 44
Zachód g. 7 m. 15.

— Rocznica 3 maja.

Komitet organizacyjny obchodu rocznicy Konstytucji 3-go Maja zaprasza do wzięcia udziału w jutrzejszej uroczystości: Duchowieństwo, Władze rządowe, samorządowe, szkoły, stowarzyszenia, związki, organizacje polityczne, oraz wszystkie korporacje kulturalno oświatowe, i t.p.

Uroczystość rozpocznie się mszą połową o godzinie 11-ej rano, na placu Dąbrowskiego. Po nabożeństwie pochód ze sztandarami wyruszy przez ulicę Dzielną, Piotrkowską do Główną, przy, której się rozwiąże.

Wejście na plac Dąbrowskiego tylko od ulicy Cegielińskiej. (12)

— Wywłaszczenie na rzecz miasta.

Rada min. udzieliła szeregu zezwoleń cudzoziemcom na nabycie nieruchomości, zgodziła się na wywłaszczenie na rzecz m. Łodzi gruntu potrzebnego celem przeprowadzenia nowej arterji komunikacyjnej między ul. Nowomiejską a Wschodnią. (12)

— Dodatek drożyzny dla urzędników.

Przyznany przez Radę Ministrów dodatek do pensji urzędniczych w wysokości 60 proc. poborów kwietniowych ma być wypłacony przed d. 7 maja r.b. Wcześniej dodatek ten nie mógł być wypłacony ze względów technicznych.

Jak nas poinformowano — dodatek 60 proc. będzie obliczony tylko do pensji zasadniczej, dodatków drożyznianego za wysługę lat, kierownictwo i studja z pominięciem dodatku 50 proc., wypłaconego wszystkim funkcjonariuszom państwowym w kwietniu z racji świąt Wielkanocnych. (12)

— Z Towarzystwa Krajoznawczego

We wtorek 2-go b. m. od godz. 7ej do 9 wieczorem w lokalu Towarz. Al. Kościuszki 17 przyjmują się zapisy na wycieczkę dwu dniową (7 i 8-go maja) do Czełochowy Olsztyna i uroczego zakątka kraju naszego — Złotego Potoku. 9

— Absolwanci szkół dla Podchorążych

Tymczasowy Statut Szkoły Podchorążych typu pokojowego ustala dla absolwentów tej szkoły stopień sierżanta (wachmistrza) podchorążego P. Minister Spraw Wojskowych przyznał stopień również absolwentom szkół Podchorążych typu wojennego którzy ukończą kursy tego typu w roku bieżącym. 9

— Sędziowie opuszczają swe stanowiska.

(p) W ostatnich dniach sędziowie gremjalnie opuszczają swe stanowiska. Prócz trzech sędziów, którzy już zgłosili swe ustąpienie, cały szereg innych zamierza opuścić swe stanowiska. (2)

— Za zerwanie konferencji.

(p) Sędzia pokoju II okręgu p. Thum skazał właściciela hotelu „Polonia” Leopolda Dobrzyckiego na dwa tygodnie bezwzględnej aresztu, za zerwanie konferencji w urzędzie walki z lichwą. (2)

KOMUNIKAT.

Zebranie Majstrów Szwedzkich odbędzie się w drugim terminie d. 3-go maja o godz. 4-ej po południu w lokalu Cechu ul. Piotrkowska nr. 93, na które zaprasza Komisja. (8) 1967—1

ZAPOZNANE DOBRE CHĘCI.

GENUA 1 (PAT) Cziczerin wystosował do przewodniczącego delegacji francuskiej Barthou list, w którym powołuje się na to że, w komentarzach prasy fran. i w oświadczeniach przedstawicieli rządu francuskiego układ rosyjsko-niemiecki zawarty w Rapallo przedstawiony jest jako akt skierowany przeciwko interesom Francji, oraz że kilkakrotnie wyrażony przypuszczenie, jakoby do układu tego dołączono tajne klauzule polityczno-militarne, kryjące w sobie zamiary agresywne wobec Francji i jej sojuszników oświadcza:

Delegacja rosyjska oznajmia [akna]kategorycznie, że układ zawarty w Rapallo nie zawiera żadnej tajnej klauzuli militarnej lub politycznej Rząd rosyjski nie rozpoczął żadnym aktem jakiegokolwiek działania skierowanego przeciwko interesom narodu francuskiego lub jakiegokolwiek innego narodu, Układ w Rapallo miał jedynie na celu likwidację niezadowolonych dotychczas praw pomiędzy Rosją i Niemcami (?) Odczuwając wzajemnie potrzebę przywrócenia stosunków pokojowych w interesie własnym oraz w interesie całej

ludzkości układ ten w intencji rządu rosyjskiego jest tylko zapoczątkowaniem poszczególnych układów, które zdaniem delegacji rosyjskiej powinny uzupełnić układ ogólny, do zawarcia którego zmierza konferencja genueńska.

O ile chodzi specjalnie o Francję, rząd rosyjski uważa, że jest wiele punktów stycznych wśród interesów obu krajów, które ułatwia porozumienie we wszystkich kwestjach spornych pomiędzy obu państwami.

Polityka Rosji pomimo wrogiego stanowiska Francji wobec niej od 4 lta nie uległa zmianie(?) Rząd rosyjski uważa, że zmiana wrogiego stanowiska Francji jest konieczna zarówno w interesie Francji i Rosji, jak i Europy wschodniej oraz odbudowy ekonomicznej świata.

Cziczerin kończy zapewnieniem, że list powyższy podyktowany jest szczerem życzeniem zażegnania wszelkiego nieporozumienia które mogłoby utrudnić normalny tok konferencji genueńskiej. (Temu można chyba wierzyć P. R.) (12)

ŚWIĘTO 1-GO MAJA.

OBCHÓD 1 MAJA W WARSZAWIE.

Z Warszawy donoszą: W czasie wczorajszego obchodu 1 maja komuniści przedostali się przez kordon milicji utworzony specjalnie przez P P S i rozwinawszy czerwone sztandary usiłowali przemawiać do tłumu. Robotnicy jednakże sami zareagowali na to, iż w kilku punktach miasta doszło do ostrzejszych starć, z których komuniści wyszli mocno poturbowani.

Również młodzież akademicka, dała się we znaki komunistom, bijąc ich oraz zderzając sztandary i odezwy.

Do ekscesów doszło także i przed gmachem uniwersytetu, gdzie stała grupka studentów przyglądających się demonstracji żydowskiej. Jeden ze studentów zauważył wśród transparentów żydowskich napis, obrażający polskie uczucia, wszedł więc w tłum i transparent zerwał. Manifestujący żydzi rzucili się z laskami na studenta, którego tylko natychmiastowa pomoc kolegów uratowała z rąk tłuszczy.

Studenci schronili się za brame uniwersytecką która żydzi zaatakowali; dopiero silny oddział policji rozproszył ich i przywrócił porządek.

Wypadek raz jeszcze stwierdza to, co stało się pod adresem żydów podnosimy, iż nie wolno im nawet pod płaszczykiem „socialistycznego święta” nadużywać cierpliwości ludu polskiego, który na własnej ziemi chce i będzie panem, choćby przeciw temu wystąpili nawet żydzi całego świata.

MANIFESTACJE NA GÓRNYM ŚLĄSKU.

Donoszą z Katowic dziś od samego rana polskie i niemieckie partie socjalistyczne, jak i komunistyczne urządziły z okazji święta robotniczego 1-go maja pochody robotnicze, na które władze międzysojusznicze w ostatniej chwili zezwoliły pod pewnymi warunkami. Pozwolenia tego udzielono również powiatom gliwickiemu i zabrskiemu, gdzie dotychczas obowiązuje stan oblężenia. (2)

ZE SZLĄSKA.

KATOWICE 1 (PAT) Dowiadujemy się z miarodajnego źródła, że kontroler koalicyjny na miasto i powiat Katowice, pozwolił na pochody do kościołów z miejsca zbornego i z powrotem w dniu 3 maja z tym jednak warunkiem, że pochody odbędą się bez narodowych sztandarów. (2)

KATOWICE 1 (PAT) Polskie koło rady miejskiej przesłało na ręce przewodniczącego firm, oświadczając że ponieważ rada dotychczas nie uznała z wskazane zprotestować przeciwko zamordowni dr. Styczyńskiego, polsk część rady postanowiła nie przybywać na posiedzenia przez 14 dni. (12)

ARESZTOWANIE WARCHOŁÓW.

Wczoraj aresztowano 10 oficerów armji rosyjskiej, jako podejrzanych o uprawianie propagandy monarchistycznej rosyjskiej. Aresztowanych osadzono w areszcie, zostaną oni odstawieni do obozów dla jeńców. (2)

SMIERĆ ATTACHE POLSKIEGO.

Mieczysław Bochenek attache poselstwa polskiego w Paryżu dziś w nocy na Champs Elisee pozbawili się życia wystrzałem z rewolweru. (2)

STAN POGODY.

Wedle państwowego instytutu meteorologicznego. Temperatura wahała się około 9 stopni (Bydgoszcz, Poznań) Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 18 stopni, najniższa 11 stopni. Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: pogoda zmienna, chłodniejsza, silniejsze wiatry z kierunków zachodnich. (12)

Z ostatniej chwili

Z GENUI.

GENUA 1 (PAT) Barthou zakomunikował Cziczerinowi, iż treść jego listu podał do wiadomości nieurzędowej zebraniu pierwszej podkomisji oraz prezydentowi Poincaremu. Jednocześnie w związku z ustępem listu pisującego Francji wrogie stanowisko dla Rosji, Barthou zapewnił Cziczerina, iż Francja zachowała dla Rosji, jako dla swego lojalnego sprzymierzeńca w ciągu 3 lat wojny uczucia dawnej przyjaźni. (2)

PARYŻ 1 (PAT) Specjalny sprawozdawca „Petit Parisien” donosi, że Lloyd George podkreślił w rozmowie z Barthou konieczność zwolnienia przed 31 maja zebranie przedstawicieli mocarstw, któreby podpisały traktat wersalski, Zebrańcie to miałyby na celu obcać wanie nad środkami któreby należało przedsięwziąć, gdyby Niemcy nie wypełnili swoich zobowiązań. (12)

LONDYN 1 (PAT) „Times” donosi z Genui. W otoczeniu Lloyd Georgea wykazuje obecnie mniej pewności co do wyników konferencji, aniżeli dawniej. Według pogłoszek Lloyd George miał oświadczyć, że w razie, gdyby y bolszewicy na wnioski się nie zgodzili, delegacja angielska wycofa się i rząd angielski nie interesowałby się więcej kwestją rosyjską. (12)

BERLIN 1 (PAT) Z Genui donoszą: Z powodu trudności, czynionych przez Rosję Barthou ponownie odłożył swój wyjazd do Paryża. Pojedzie on wtedy, gdy zostanie opracowany memoriał dla Polski. (12)

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Zjazd samorządowców

(K) W ub. piątek odbył się w Tow. przemysłu ludowego zjazd sekretarzy i inspektorów samorządów gminnych.

Zjazd, został obelany przez 5 województw b. Królestwa w ilości 100 osób.

Uchwalono wybrać komisję do przeprowadzenia ankiety, organizacji biur samorządowych i rachunkowości kasowej. Poruszono też sprawy opieki nad dziećmi, popierania przemysłu ludowego i prasy komunalnej. Zjazd zamierza też wystąpić z poprawkami do dyskusyjnej obecnie w sejmie ustawy samorządowej.

Po uchwaleniu poparcia dla kasy emerytalnej pracowników komunalnych, powołano komisję wyborczą, złożoną z pp. Gliszczyńskiego, Oleszka Kopczyńskiego, Radynowskiego i Krzewskiego. (1)

3-ci Maj w Warszawie

(k) Robotnicy warszawscy, należący do chrześcijańskich związków zawodowych postanowili dzień 3-go maja obrócić na święto pracy. Będzie to odpowiedź na socjalistyczne święto leninistwa i demagogii 1-go maja czczone pochodami organizowanymi pod hasłami wyrotowem.

Aresztowanie zastępcy starosty

(K) W ub. tyg. władze policyjne aresztowały w Radomsku zastępcę tamtejszego starosty p. Rudolfa Hauke za nadużycia popełnione na swem stanowisku.

Energiczne śledztwo w tej aferze prowadzą władze sądowo-śledcze. (1)

Generał Ha Her w Radomiu.

Generał J. Haller, jako inspektor Artylerji przyjeżdża na inspekcję 28 p. a. p. do Radomia.

Miasto Radom będzie gościem generała prawdopodobnie tylko przez jeden dzień.

Oficerowie zamierzają urządzić dla generała obiad. (8)

Wybory burmistrza w Bydgoszczy.

(K.) Najaktualniejszą w Bydgoszczy jest obecnie sprawa wyboru nowego burmistrza. Poprzedni burmistrz Wincenty Łukowski złożył swój urząd ze względu na rozpowszechnione zbyt szeroko wieści o jego nieczystej przeszłości. Okazało się bowiem, że Łukowski występował w Bydgoszczy pod fałszywym nazwiskiem (właściwe jego nazwisko brzmi Ferry) i że siedział swego czasu w więzieniu za defraudację pieniędzy na jednej z poczta małopolskich.

Na ogłoszony swego czasu konkurs na prezydenta miasta, zgłosiło się kilku kandydatów. Obecnie wybór rozstrzyga się między p. Sliwińskim z Poznania i p. Barciszewskim b. wicekonsulem w Essen. Pierwszy kandydat jest prawnikiem z zawodu.

Dragi p. Barciszewski kowalem i samoukiem. Dzięki wrodzonej inteligencji i energii poszedł przez życie przebojem. Przed wojną objął jeszcze kierownictwo biura opieki nad wychodźcami w Berlinie, później na stanowisku sekretarza w konsulacie polskim, przy boku p. Rosego. Jesienią r. 1920 otrzymał p. Barciszewski nominację na wicekonsula w Essen. Przyczyny ustąpienia p. Barciszewskiego z dyplomacji nie są tu znane. (5)

Nowość w Grudziądzu.

(k) Niejednodziwne i przekretne może urządzenie, z którymi w dzisiejszych czasach często się spotykamy, nie zadziwiają nas, gdyż przyzwyczailiśmy się do nich, jako właściwości dzisiejszych bądź co bądź, anormalnych stosunków. Lecz najnowsze urządzenia w grudziądzkich tramwajach miejskich, trzeba jednak podziwiać. Oto, są one do dnia dzisiejszego ogryzwane.

ZE SWIATA.

DONIOSŁY WYNALEZEK WOJSKOWY.

(S) Jak wiadomo, obecnie ośrodkiem organizacji bojowej wojsk pieszych jest karabin automatyczny, tj. broń palna, która sama nabija się po strzale tak jak np. browning. Nie tajemnicą jest, że francuski ręczny, karabin maszynowy (tzw. „FM” wykazał liczne braki. Obecnie donoszą pisma austriackie że b. maj. A. Kottas wynalazł karabin, który da złożyć się jak pistolet, 9 mm. (co za ogromny kaliber!), a może oddać 70 strzałów od jednego naładowania: Waży pono z ładunkiem 3,5 kg. (?) Tedy mamy nowy aparat do czynnej miłości bliźniego. (8)

BIBLIJOCRAFJA.

W szarej oprawie, jak sam strój harcerza szary, ukazała się na pulkach księgarskich niewielka rozmiarami, ale treścią, bardzo cenna broszura. Celem jej, jak nas wydawnictwo informuje, jest uświadamianie i zainteresowanie społeczeństwa sprawami harcerstwa, a nadto ma ona podawać instruktorom, nauczycielom i sympatykom, do których, naszym zdaniem, każdy Polak winien się zaliczać, bliższych wiadomości i być jednym słowem: „Vade meum” polskiego harcerza i obywatela.

Temu zadaniu odnowiada już pierwszy numer „Zycia harcerskiego” w zupełności. Treść jego urozmaicona nie tylko artykułami, odnoszącymi się ściśle do spraw harcerskich ale i do ogólniejszych z wychowaniem młodzieży, czy znajomością kraju ojczystego złączonych. Głębokie myśli naszych i obcych pisarzy, rad poufnych 10, a zwłaszcza 2-ga i 3-cia z nich, jak niemiłej wierszyki i żarty świadczą o chlubnie o znajomości młodzieży i co ją zaciekawić może. Należy się przeto wdzięczność zarówno Redakcji jak niemiłej bezinteresownym współpracownikom tego pisma, co ma za pierwszy cel wychowywać młodzież i tak przeciwdziałać brukowym świsłkom z szumnymi tytułami i głu piemi żartami, które zbierają kłoczne ścieki i szerzą tylko niemoralność, deprawują młode pokolenie. Dlatego konieczną była potrzeba zwłaszcza w naszej żydowsko-wolnomyślniej Łodzi dać młodzieży polskiej do ręki dla niej specjalne pismo, w którym znajdzie pokarm i rozrywkę dla ducha wrażliwego na piękno ale skłaniającego się również łatwo do złego, jeżeli mu się takowe w pięknej formie pokaże.

„Zycie harcerza”, jako pismo ad hoc stworzone powinno w naszych drożych czasach znaleźć poparcie w całym społeczeństwie, a zwłaszcza u władz szkolnych, które powinny uczniom uboższym ulżyć nabycie jego a przynajmniej szczerze polecić we wszystkich szkołach, ażeby młodzież czytała swoje piśmko, a niszczyła bezwzględnie niemoralne wycieczki mózgowe humorystów ze stajni i z wychodka.

Najwyższy czas wystąpić energicznie przeciw zepsuciu, jakie szerzy prasa, zasilana obficie żydowskim kapitałem, któremu bardzo na tem zależy, ażeby zdeprawować polską duszę już w młodości. (4)

GDAŃSK.

17

(Powieść historyczna w 5-ciu aktach.)

SCHMEIKE (czyta dalej) Przesyłam wam ważnego zakładnika, Strzedz go, jak oka w głowie Przybędę sam przeluchać tę kobietę. Seweryn ma się od niej ani na krok nie oddalać. Podpisano Ewald Kumtor Gdański.

ST. RYBAK Tak postępują kaci, śmierć im.

WOJCIECH. Ale teraz, co z tym umarłym zrobimy? (pokazuje na trupa)

ST. RYBAK Powinniśmy dać znać władzy, ale ta władza wszystkich by nas ukarała.

Dla tego urządzimy mu morski pogrzeb. Tam wisi worek, nasyp Wojtku w worek kamieni, a potem włożymy ciało i wypłyniemy na morze. (Wkładają ciało na łódź i odpływają. (Wy tu pilnujcie, aby kto nie nadszedł.

SCENA VIII

TROJDEN, KASIA, KACPER.

KASIA (wbiega) Przyszedł Waćpanowi podziękować.

TROJDEN Alboż mi się należy podziękowanie? Zrobiłem to, co sumienie nakazywało.

KASIA Narażałeś się pan!

TROJDEN Nic na—tem nie straciłem! Wzieli mnie jak niewolnika, Lepsza śmierć, niż takie życie.

KASIA Kto was uwolnił.

TROJDEN Ten dobry chłopiec, Zmijka.

KASIA. A więc jesteście wolni?

TROJDEN Ojca zamordowali, matkę trzymają gdzieś w lochu, po chacie pozostał jeno popiół, co za szczęście?

KASIA Zawdy człek nie powinien tracić nadziei.

TROJDEN Gdzie się obrócić?

KASIA Tworzyć nowe życie!

TROJDEN Do domu przedrzeć się trudno. Po drogach d użospiegów, kraj tutejszy cały w rewolcie.

KASIA Słyszałam, że król polski ma nadejść.

TROJDEN Wpierw w ręce krzyżackie wpaść mogę.

KASIA. Ja was biore pod ochronę Wios wam z głowy nie spadnie. Tyleście mi serca okazali.

TROJDEN O, uczciwa rybaczko, czemu ci się odwdzięczę?

KASIA O tem, potem Wpierw musisz ująć z pod tych drapieżnych krzyżackich pazurów. A ja wam ręce, że ujdziecie.

KACPER. Ty ręczysz, Kaśka, ty! A zapominasz, że klucze od całej sprawy również są w mojej garści.

KASIA Co zamierzasz?

KACPER To ja wiem!

KASIA Chcesz iść do nich, oskarżać...

KACPER A może!

KASIA Gdybyś to zrobił, rozwalilibym ci ten łeb toporem.

AKT IV.

WIELKA TRONOWA SALA NA WA.

WELU, GYTEKA, MIESZCZĄCA SIĘ W LEWYM SKRZYDLE ZAMKOWEM.

KRÓL KAZIMIERZ JAGIELLONCZYK
KARDYNAŁ ZBIGNIEW OLEŚNICKI
JAN DŁUGOSZ W GŁĘBI JAN Z CZYZEWA, KASZTELAN KRAKOWSKI, JAN Z TECZYNA, WOJEWODA KRAKOWSKI, INNI PANOWIE. WIELKA IZBA OBOK PO LEWEJ STRONIE TRONU, PO BOKACH KACHŁAWY PURPURA KRYTE, KILKA NAŚCIE KRZESEŁ OBOK TRONU I ZA TRONEM. PO PRAWEJ STRONIE DUŻY STOŁ.

le zwol papierów, które bacznie przegląda. Zbigniew stoi koło stołu, oparty dłońmi, obok król rozparty na krześle.

KRÓL (Do Długosza) Dziś mam udzielić ostatniej decyzji posłom Związku Jaszczurczego. Jak wskazują dokumenty, dotyczące ziemi Pomorskiej i Pruskiej?

DŁUGOSZ Mamy niezbitę akty, że ziemia Pruska i Pomorska należały do Polski, że stanowią jej własność, że krzyżacy otrzymali jego tytułem len na ziemię Dobrzyńską, a potem zajęli nieprawnie resztę ziemi Pruskiej i Pomorza, a nawet ziemi te, co polska za Piastów niemi władła.

ZBIGNIEW Już—to w swojej historii pisał. I ja nie wątpię w to, że ziemię są nasze, a jako nasze do prześwietnej tej ziemi polskiej winny należeć i muszą z nią być połączone. Czy stanie się to za panowania najmilszego nam pana, króla Kazimierza, czy sta się to za jego zastępców, stać się musi. Dziś jednakże Polskę powołują ważniejsze cele, wzywa żołnierzy naszych Chrześcijaństwo wzywa papież Mikołaj V. abymy Europę uwolnili od najeźdźców. Rozważ Królu,

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE

Po zniesieniu granicy.

—0—

Dr. W. Adamkiewicz w „Przeglądzie Przem. Handlowym” pisze:

W dniu 1 IV 1922 r. zniesiona została t. zw. granica gospodarcza między Polską a w. m. Gdańskiem.

W. m. Gdańsk wprowadziło z tym dniem dla obrotu towarowego między swym terytorjum a wspólną granicą wszystkie gospodarcze ograniczenia przywozu i wywozu ogólnego rodzaju, które obowiązują w Rzeczypospolitej polskiej na podstawie ustaw gdańskich. Przysługuje Gdańskowi jednak prawo ustalenia kontyngentu towarów, których przywóz na obszar w. m. Gdańska lub wywóz z jego granic celem pokrycia konsumpcji jego własnej ludności, lub też na pokrycie zapotrzebowania własnego przemysłu, rzemiosła i rolnictwa w granicach ich zdolności produkcyjnej ma być dozwolony. Poza tem może Gdańsk wywozić zagranicę wytwory własnego przemysłu, rzemiosła i rolnictwa nawet mimo wydania ogólnych zakazów wywozu, z wyjątkiem jednak artykułów żywnościowych, opału i surowców, oraz wytworzonych z nich fabrykatów lub półfabrykatów, które sprowadził z Rzeczypospolitej i co do których obowiązuje polski zakaz wywozu za granicę. Przywóz ze wspólnej granicy do składów wolnocłowych gdańskich, znajdujących się pod kontrolą celną i wywóz z takich składów do wspólnej granicy, nie podpada pod obowiązujące zakazy przywozowe i wywozowe.

Obrót towarowy między Gdańskiem a Polską traktowany jest zupełnie, jakorbót we wnętrzu. Istnieje tylko wyjątek co do artykułów, które na obszarze jednej lub obydwóch stron podlegają monopolowi lub specjalnym podatkom pośrednim, o ile co do nich ustawy w. m. Gdańska nie zostały dostosowane do ustaw polskich. Porozumienie osiągnięto dotąd tylko co do soli i ropy. Co zaś się tyczy tytoniu, wyrobów tytoniowych, sacharynu, cukru i spirytusu — przewóz tych artykułów przez granicę polsko-gdańską kontrolowany będzie przez kontrolę skarbową, która

zajmie miejsce ustanowionej dotychczas na tej granicy straży celnej. To samo odnosi się do zapalek i kart do gry.

Odnośnie do obrotu walutami między Polską a Gdańskiem obowiązują tymczasem jeszcze postanowienia ustawodawstwa polskiego, ograniczające wywóz waluty polskiej i zagranicznej z obszaru Rzeczypospolitej.

Jak zaznaczono, zniesione zostały z dniem 1 IV wszelkie niewykazane ograniczenia w obrocie towarowym między Polską a w. m. Gdańskiem. Art. 211 umowy z dnia 24 X 1921 r. zastrzega jednak wyraźnie, że obrót towarowy między obydwoma stronami może być ograniczony przez zarządzenia, wydane ze względu na zdrowie ludzi i zwierząt, lub ze względu na wykonanie policji bezpieczeństwa. Przysługuje więc obydwom stronom prawo wydać wzajemne zakazy przywozowe i wywozowe, podyktowane ze względów policji sanitarnej i weterynaryjnej, także też podyktowane względami politycznymi. Wydać się również dopuszczalnem, aby w. m. Gdańsk wydało zakaz wywozu swoich przestarych dzieł sztuki do Polski, gdyż nie mogą one być uważane za towar w rozumieniu postanowień umowy i odnośny zakaz nie mógłby być uważany za ograniczenie wywozu natury gospodarczej. Jest natomiast z punktu widzenia prawnego bardzo wątpliwem, aby w. m. Gdańskowi przysługiwało na podstawie umowy prawo wydawania zakazów wywozu żywności ze swego obszaru do obszaru Rzeczypospolitej, jak to podobno rozważano w łonie czynników międzynarodowych gdańskich.

Bez sensu zarządzanie.

Co na to minister skarbu.

— Urząd akcyzy i monopolu państwowych, domaga się od kupców winno-kolonjalnych, by od 1 maja prowadzili codzienną kontrolę ilości sprzedanych win i wódek, zapisując nazwiska i adresy osób, którym sprzedają większą ilość napoi wysokokowych. Za większą ilość uważa się 5 butelek. Wykazy te władze akcyzowe nakazują sporządzać wstecz za czas od 1 listopada.

Żądanie to, które nie może być uzasadnione interesami skarbu gdyż sprzedaje się wódki obanderolowane, w razie wprowadzenia go w życie, miałyby ten tylko skutek, że obarczyłoby kupców nadmierną ilością niepotrzebnej pisaniny, nie dając w de-

datku rządowi żadnej rękojmi że przedstawiane urzędnikom akcyzowym wykazy odpowiadają rzeczywistości, chcąc bowiem dać rzeczywiste cyfry kupcy musieliby codziennie sporządzać remanenty towarów, to zaś jest technicznie niewykonalne. (5)

Handel zagraniczny Polski.

— Główny urząd statystyczny komunikuje: Handel zagraniczny Polski w styczniu 1922 r. przedstawia następujące cyfry, którym w nawiasie odpowiadają cyfry za styczeń 1921 r.

Przywóz wynosił 386,281 ton (409,570), wywóz 214,024 ton (119,173) Główniejsze pozycje przywozu stanowią: węgiel 314,845 ton, bawełna 2,946 t. w. 1,409 t., maszyny, części do maszyn, wyroby metalowe itd. 11,702 ton.

Główne pozycje wywozu stanowią: drzewo i wyroby z drzewa—98,185 ton, ropa i przetwory ropy 38,540 ton, wyroby metalowe 1,645 ton, cement 5,153 ton, cukier 5,392 ton.

Wartość naszego przywozu, obliczona po raz pierwszy przez Gł. urząd statystyczny, wynosiła w styczniu 1922 r. ogółem 26,991 milionów marek.

Wartość węgla 4,005 milionów mk., bawełny 2,582 milionów mk., wełny 5,519 milionów mk., maszyn i wyrobów metalowych 3,967 milionów mk.

Wartość zaś wywozu—9,091 milionów mk.

Wartość: drzewa 1,193 milj. mk., ropy i przetworów 3,177 milj. mk., wyrobów metalowych 446 milj. mk., cementu 132 milj. mk., cukru 995 milj. mk., futer 272 milj. mk. (5)

Giełda warszawska z d 30 b. m.

4 1/2% listy ziemia.		Dolar, St. Zjd.	4060—3850
za 100 rub.	272	Marki niem.	14,15
5% obl. m. Warsz.	280	Franki franc.	372
6% obl. m. Warsz.	156,50	Funty	

Czeki i wpłaty.

Belgia	341—339	Londyn	—13250
Berlin	14,55—13,90	Nowy Jork	4055
Gdańsk	13,90	Paryż	276—370
Praga	78 50	Wiedeń	52

Akcje.

Bank hand.	4825	Ostrowiec	— 8100
" " Dyskont	5200	Rudzki	—2525
" " Kredyt	5400—5500	Starachowice	5950 6035
Zjed. z. pol	1650	Zyrardów	73500
Cukier	53200	Borkowski	1500
Drzewo	1625	Zegluga	2000—
Lilpop	— 3825	Jabikowscy	1750
		Hafta	2050

SCENA II.

CIZ, GASPAR, BARWINEK.

JAN Z CZYZEWA W tej chwili z Gdańska przybył imci pan Gaspar Barwinka i prosi pokornie, abyś wasza królewska mość udzielił mu posłuchania.

KRÓL. Niech wejdzie.

GASPAR (zbliża się do Króla i całuje go w rękę) Cześć wam najdostojniejszy król! Przybywam wprost z Gdańska. Polska Wisła już wolna, klucz od morza, Gdańsk w ręku związku Jaszczurczego. Syn mój powiódł gdańszczanie na zamek komtura i spilił go do szczętnie, przeznaczając to miejsce na Twój Królewski zamek. Burmistrz Gdański, Senator Wrige, któremu przesłiczną córkę, dziewczę jeszcze, komtur Gdański uprowadził, sam chwycił pochodnie i powiódł lud na Małe Żuławy, gdzie twierdzę krzyżacką zdobył.

Najjaśniejszy Monarcho, wiem, że są tu posłowie ziem pruskich, wiem, że różne zdania się zcierały w Senacie, słyszałem, że przybyło dziś poselstwo Krzyżackie z wielkimi skarbnami i poselstwo od cesarza, panów niemieckich i papieża. Nie moja rzecz w polityczne sprawy się wdawać, zanoszę jednak prośbę w imieniu kupiectwa polskiego, przyjmij Gdańsk pod swoją pieczę. Dziś po raz pierwszy bez cel rogałkowych moie korable dotarły do portu, a zład do Anglii. Będą one odtąd wywozić, cynk olkuski i sól wielką aż do Holandii, a bogactwo kraju z każdym dniem będzie się pomnażało.

KRÓL. Gasparze i Janie z Konicpola, proszę ze mną. (odchodzą na lewo)

Corogród zajęty, krzyż na kościele świętej Zofji chwiał się poczynal. Na chrześcijańskie Węgry idzie dzicz pogańska. Sultanowy półksiężyc zasłania św. godło naszej wiary, a ty masz wojsko ślać tam, w chrześcijańskie ziemie, pozwalając się pogaństwu rządzić na bratnich nam Węgrach! Polska nie miała jeszcze takiej potęgi, jak za Ciebie. Najsilniejsze to mocarstwo za łaskę Bożą, w świecie, a że jest takim i obowiązki ma wielkie. Polska musi zdobyć Konstantynopol. Polska ma do trzeciego do Czarnego morza!

JAN Z CZYZEWA. Kiedyś zasięgniesz najdostojniejszy monarcho, naszej rady, ja godzę się z wywodami kardynała. Polska jest najpotężniejszym Państwem, tyś najsilniejszym dziś panem, kwestja morza Czarnego ważna dla nas, usunięcie najeźdźców tureckich z Europy, to sprawa Chrześcijaństwa całego! Aleć, czy wolno rozumnemu politykowi, a krajem naszym dotąd nie rządzili Niemcy, jeno ludzie co akademie rzymską, albo pańską pokonczyli czy wolno takim politykom nie korzystać z chwili i nie dołączyć ziem słusznie nam przynależnych. Dla tego njmilo ścisły król imieniem większości twojej rady, proszę Cię, abyś łaskawie prośby stanów pruskich wysłuchał i ziemię tą z koroną połączył.

ZBIGNIEW. Jeszcze jeden jest wzgląd, który przemawia, aby sprawę pruską odłożyć. Nie możemy zapominać o tem, że istnieje między Polską a zakonem traktat zapewniający wieczną przyjaźń, zgodę i spokój. Ma Polska nie dotrzymać traktatu?

KRÓL. Kardynale! Polska dotrzyma swoich traktatów, jeśli ją ktoś obey z nich nie rozwiąże i do nowej niepotrzebnej wojny

nie popchnie, Polska uszanuje każdy traktat z państwem, które ma natyle honoru, że również potrafi dotrzymać swoich zobowiązań i przyrzeczeń. Pytam się was Kardynale czy krzyżacy ci bracia zakonni, ci pozorni słudzy N. Marii Panny dotrzymywali Polsce umów?

Oni wysuwają traktat na czoło, gdy im jest potrzebny, rwą na strzępy pergaminy, gdy się poczują silni!

WSZYSCY. Słusznie wasza Królewska Mość mówisz.

KRÓL Długoszu, jako piszesz kroniki, masz na świecie w pamięci zerwane traktaty przez krzyżaków. Wymień mojej radzie!

DŁUGOSZ. Zerwanie traktatu warszawskiego, Zamordowanie Króla Przemka w Rogonie, za to, że się koronował, i dziedziczył ziemie pomorskie, uzurpacje praw do Litwy, wywołanie wojny, która zakończyła się klęską pod Grunwaldem.

KRÓL. Czyż mało wam jeszcze Kardynale? Jakież zdanie w tej materji wypowiedzą inni panowie.

JAN Z TĘCZYNA (Wojewoda Krakowski) Sądzę, że sprawa ważna, trza ją odłożyć do Sejmu i spytać się panów litewskich o zdanie.

KRÓL. Więcej nikt nie zabiera głosu. (milczenie) A więc idę to wszystko rozważyć bo ostatnią decyzję odłożyłem posłom ziem pruskich i pomorza do dziś, 6 marca, na dzień po pielcowy. Wy się też tu naradzcie, a o postanowieniach swoich nie omieszkaicie mi do miłości.

Dla zapobieżenia nieporozumieniom, zawiadamiamy niniejszem, że powstała niedawno w Łodzi firma „Fabryka przetworów chemicznych i farbiarnia Ludwika Geyera“ nie ma nic wspólnego z naszym Towarzystwem Akcyjnym. Prosimy przeto o zwracanie zawsze uwagi na dokładne brzmienie naszej firmy.

**Towarzystwo Akcyjne Wyrobów Bawełnianych
LUDWIK A GEYERA.**

1935B

**Dyrekcja 8-kl. Wyzszej Szkoły Realnej
z Wydziałem Handlowym**

Zgromadzenia Kupców m. Łodzi

ul. Dzielna № 68,

podaje do wiadomości, że zapisy do klas podwstępnej, wstępnej, I, III, IV, V i VI przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od godziny 10 — 2.

Egzamin dla nowowstępujących uczniów odbędzie się dnia 15 maja r. b. o godz. 4-tej po poł.
1965B

Umieblowanie kuchenne

w całkowitych kompletach składających się z 10 przedmiotów po cencach wyjątkowo niskich

oraz

fowary kolonjalne i obuwie

hurtowo i detalicznie poleca

Dom Handl. „HANDLOWIEC POLSKI“

Spółka z ogr. odp.

ul. Piotrkowska 108 w podwórzu.
Telefon 685.

Szefostwo Inżynierji i Saperów

D. O. K. Łódź,

uprasza pp. dostawców o złożenie ofert na zwózkę około 1000 mtr.³ drzewa budulcowego z Nadl. REGNY do rampy kolejowej st. W y k n o i naładowanie takowe go do wagonu.

Podać należy cenę od 1 mtr.³ (zwózki i naładowania Oferty winny być zapieczętowane z napisem „Oferta na zwózkę i naładowanie drzewa“ i przesłane do Szefostwa Inż. i Sap. D. O. K. Łódź, przy ul. Al. Kościuszki № 67, do dnia 9 maja r. b.
1968B

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia futra, garderobę i sprzęty domowe. WAJCMAN
Dzielna 19 (256P1)

w sobotę 30 kwietnia, przy Kościuszki 22 pozostała na gzeście książka sznurowa od wag wydana przez Urząd Miar Tomaszowi Daneckiemu. Proszę zwrócić za wynagrodzeniem Danecki, Piotrkowska 178.

Jest do wdzierzawienia

3 piętrowy budynek po fabryce. Oferty dla M. S. do „Rozwoju“ 1963p1

Zakład 1962

studniarski przyjmuje wszelkie roboty dla domowego i fabrycznego użytku. Łódź, Ogrodowa 58 R. Hofman.

GOSPODYNI na wieś potrzebna zaraz w starszym wieku inteligentna do wyreczenia pani. Świadectwa lub rekomendacje potrzebne. Blizsza wiadomość K. Wolski handel win Konstantynowska 80d 2ej do 4 ej

Meble!!!

różne sprzedają oraz przyjmują wszelkie obstalunki wchodzące w zakres stolarstwa. Prosimy o zwrócenie baczej uwagi, że drugie piętro nie ma nic wspólnego z pierwszym piętrem, zupełnie osobiste.

SIENKIEWICZA 59, oficyna, drugie wejście drugie piętro, mieszk. 26.

Dr. med

Zygmunt Golec

Choroby skórne i weneryczne ul. Andrzeja № 3 1 p godz. prz. od 10-1/2, i od 6-7/2 dla pań 5-6 w niedzielę i święta od 10-12 w pol. (15104)

UWAGA! Dnia 2 maja zostanie otwarty

pensjonat Z. Wójcickiej

w Poddębnie pod Tuszynem

u Kołodziejkiego, położony w lesi w punkcie najzdrowszym i jako taki wskazany przez lekarzy.

Kuchnia wykwinna. Ceny przystępne; w maju i czerwcu niższe.

Informacji udziela właścicielka ul. Orla 28, m. 22, I Z. Wójcicka. 890B

Awentowicza, Grotgera, Kossaka, Matejki, Siemiradzkiego

albumy

okazyjnie kupię. Oferty w Rozwoju sub: „Okazyjne kupno“

Dom

nabędę za 7—10 milionów z wolnym lokalem 5 pokoi. Oferty w adm. pod A. X. 1945B

Dr. med P. BRAUN

Południowa 23, Spec. chorób wenerycznych i skórnych i moczopłciowych, Przyjm. 10—1 i 5—8. Panie 4—5. 617-B-12

Zadajcie wszędzie!

Fosfalinę

Dr. Monikowskiego

Idealną maczkę odżywcza dla dzieci i osób starszych. Przedstawiciel Inż. Stanisław G A L E W S K I Łódź. Piotrkowska 189. 1888.

B. urzędnik

państwowy, doskonale obeznany z handlem i stosunkami na pograniczu rosyjskim przyjmie posadę, która by pozwoliła na zażytkowanie jego stosunków i wiadomości. Oferty w „Rozwoju“ pod „Granica“ (1927K)

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AAAA Na wypłatę etaminy w kwiaty i gładkie towary damskie i męskie firanki płócienne Kilińskiego 40—10 front —4

AAA Kupuje meble dywany garderobę maszyny do szycia płacę najwyższe ceny Benedykta 28—15 parter Łaznik 5188—9

AAA Kupuje meble dywany garderobę futra maszyny do szycia płacę najlepiej Wajnarajch Benedykta 19 4023—18

AA Meble sprzedaje sypialnie stołowe kuchenne szafy łóżka krzesła wiedeńskie oraz inne leżanki otomany ceny niższe Przedziecki Piotrkowska 109 3529—1

AA Kredens stół krzesła łóżka szafy otomane zegar leżankę biurczko lampę sprzedam tania Piotrkowska 281—4 front 19310—5

A Kredens szafy tremo stół biały liźniarkę garderobę leżankę sprzedam tania Sienkiewicza 59 m. 21 oficyna drugie wejście pierwsze piętro —2

A Kredens otomanę dywanową łóżka szafy stół krzesła tremo gabinet sprzedam Sienkiewicza 59—21 oficyna drugie wejście pierwsze piętro 3919—1

A Łóżka szafy bieliźniarki umywalnie szafki nocne kredens stół krzesła garnitur salo nowy lastra biurka otomanę tania sprzedam Piotrkowska 235 m. 3 4072 10

Okazyjnie jest do sprzedania szewcowa maszyna i maszyna Singera Gdanska 124 1 piętro 4074—1

Sprzedam 3 morgi ziemi 2 domy drewniane sad owocowy 80 drzew i plac cały majątek leży przy Brzezińskiej 116 4078—3

Do sprzedania* place wiadomości Brzezińska 126 a gospodarza 1942—2

Sklep spożywczy z pokojem do sprzedania od zaraz Lu-belska 12 3998—3

Okazyjnie do sprzedania 2 rowery i krzesła ogrodowe Przedziecki Piotrkowska 108

Kupię każdej chwili domek z ogródkiem do jednego miliona ewentualnie i pół oferty pod „Milionówka“ 4069—1

Sprzedam meble z pokoju stołowego i kuchni dobrze utrzymane Przejazd 51—9 oglądać tylko od 6 wieczorem. 4070—1

Domek sprzedam tania byle za raz składający się z 5 mieszkan 4 mieszkania wełne wiadomość Młynarska 42—2 4071—2

Okazja skrzypce z futerałem 9000 mk. Wójcowska 4—43 od 6—7 wiecz. 4073—1

Dom 3 piętrowy marowany wśródmieszcit do sprzedania wiadomość Złota 12 B. Borowski 4030—1

Sprzedam tania warsztat tkacki z parową maszyną na lokciowy towar wiadomość Radogosz ul. Teppera 1 przed Juljanowem 4032—5

Sprzedam dwie otomany krytą szpuzem i ceratą Benedykta 48 pralnia 4034—1

Zakład fotograficzny z całym urządzeniem do sprzedania w Łasku 4035—1

Pianino czarne do sprzedania wiadomość w biurze prób Konstantynowska 5 B. Karowski 4040—1

Sklep do sprzedania z powodu wyjazdu zaraz Krucza 19 3963—3

Sprzedam materace lustro i łóżka Krucza 1—18 3970—1

Bryczki najnowszych fasonów powozy wolanty karетки dwa osobowe angielskie chomonta bryki towarowe rowagi resorki sprzedam Kilińskiego 23 3939—2

Sklep kolonjalny w centrum miasta sprzedam tania z powodu nagłego wyjazdu Sienkiewicza 39 dawniej Mikołajewska L. Pastusiak 3932—1

Dom z wszelkimi wygodami w centrum miasta sprzedam za 15 milionów Pańska 67—12 Szmyt 3958—2

7 wlok ziemi z inwentarzem z zabudowaniem sprzedam Pańska 67—12 Szmyt 3959—3

Sklep spożywczy z mieszka niem zaraz do sprzedania wiadomość ul. Wysoka 16 m. 10 od 5—7 w. 5775—5

Power z wolnem kołem do sprzedania. Ciepłota 19

Dziś i dni następnych!

Dziś i dni następnych!

CASINO

CASINO

ANTINEA (St. Napiórkowska)
w 2-giej i ostatniej serii epokowego dramatu

ATLANTYDA

filmu nagrodzonego złotym medalem na wystawie w Grand-Palais w Paryżu.

Olbrymie powodzenie tego filmu zmusza dyrekcję do zwrócenia się do Sz. Publiczności z uprzejmą prośbą, aby celem uniknięcia zbyt wielkiego natłoku zechciała przybywać na wcześniejsze seanse.
Początek przedstawień o 4.15, ostatniego o 9.45.
1969B

Do sprzedania motor elektryczny 3 konny kraca na grympe dwie drzwi oszklonych meble 3 pokoje pianino 470,000 Piotrkowska 284-51

Dom z piekarnią 4 miliony sklepy w centrum miasta różne posesje do sprzedania Gubernatorska 30 Kurkowski 4062-1

Sklep do sprzedania tanio byle zaraz Karola 26 4063-3

Do sprzedania rolwagi parokonne na resorach Radwańska 10 4053-3

Dom duży ogrodowy mieszkanie w Tomaszowie Rawskim sprzedam Opoczno A. Szczytowski 4055-3

Sprzedam naczynie kowalskie wóz parokonnny i wózek ręczny Rokietńska 147 u kowala 4056-1

Szafa dębowa łóżka z materacami stoły krzesła otomana i inne meble tanio do sprzedania. A Bauer Żelazna 9a przy Rokietńskiej 4010-3

Do sprzedania powozy bryczli i najnowszych fasonów na żelaznych i gumowych kołach oraz przyjmuje się do odświeżenia stare sztuki Radwańska 10 4052-3

Piwarnia do sprzedania może na się dowiedzieć Kilińska go 83 mleczarnia 4065-3

Dominium Wulanów poczta Szadek posiada na sprzedaż lokomobile obejrzyć można na miejscu 4066-14

Do sprzedania domek dachówką kryty na rozbiórce, wiadomość Ogrodowa 20 w sklepie 4068-3

Różne:

AAAA Kursy buchaltcyjne Pusta 13-6 nauki handlowe stenografia pismo piękne arytmetyka 4018-3

Akuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań przyjeżdżających i miejscowych Piotrkowska 152-14 3826-8

Amatorskiego i francuskiego literatury) udziela Lederowa Dziewna 42 4010-1

Potrzebny podręczny szewski na damskie szyte roboty Zgierska 107-27 4013-1

Potrzebny czeladnik stolarski Zgierska 22 3999-1

Pani Zygmunt Szlaskiego za wiadomiam o wysłaniu listu pod poprzednim adresem J. Grabowska 405-1

Potrzebna zdolna prasowaczka do pralni Wolezańska 91 4061-1

Godz. 11 w. **CASINO** Godz. 11 w.
3 WIOSENNE WIECZORY 3

GOSCIENNE WYSTĘPY ZESPOŁU ARTYSTÓW SCEN WARSZAWSKICH
Piątek 5 i sobota 6 maja

PROGRAM.

CZĘŚĆ I.

LIN WŁ. Słowo wstępne.
TALARICO SERAFINA: Romans cyg. Z. Bajkowskiej „Tys jest mój świat”
BODO EUGENJUSZ: „Shimmy manja” A. Własta. „Danina” B. Bronowskiego.
PARNELL „Hinduska Suita”
i PAWLISZCZEWA Tańce wschodnie muz. Griega

GIERASIENSKI ROM. „Prelekcje o wiosnie J. Wima

Niedziela, 7 maja, zupełnie nowy program

CZĘŚĆ I.

LIN WŁ. Słowo wstępne.
TALARICO SERAFINA „Czarne huzary” Z. Bajkowskiej.
BODO EUGENJUSZ Młodzieniec come il faut” Z. Bajkowskiej.
PARNELL i PAWLISZCZEWA Akrobacyjny taniec franc. apaszy, muz. Dzino.
GIERASIENSKI ROM. „Apollon Chamilesko” Reżyser i Deklamator J. Wimr

Przy fortepianie KAGAN JAKOB. Skrzypce LEON KANTOR Wiolonczela SOBOLEWSKI ST.

Kto zamawia czynna codziennie w kasie CASINO o d 4 pp., a w dniu przedstawień od 11 rano bez przerwy. 1970p

CZĘŚĆ II.

„MASKI” P. Criviera tłum. J. Tuwim.
OSOBY: Dyrektor teatru KUNCEWICZ Wł. Aktorka MACHERSKA J. Reżyser LIN WŁ.
BODO EUGENJUSZ Zmysłowe akordy. Raz, dwa, trzy, cztery: A. Tura
TALARICO SERAFINA „Ukradk. przyjdź” Z. Bajkowskiej.
GIERASIENSKI ROM. Moritz Filmikower A. Słonimskiego.
PARNELL i PAWLISZCZEWA „Flirt” Scena choreograficz. muz. różn. kompoz.

CZĘŚĆ II.

„PODRZUCONA” M. Morey’a
OSOBY: On KUNCEWICZ WITOLD, Ona MACHERSKA JANINA, Służący LIN WŁ.
BODO EUGENJUSZ „Lou” A. Własta
TALARICO SERAFINA Nowe roman. cyg.
GIERASIENSKI ROM. W nowym repert.
PARNELL i PAWLISZCZEWA On, Ona i Shimmy. Scena choreograficzna

Pokoju umeblowanego lub bez z oddzielnym wejściem poszukuje solidny młodzieniec od zaraz oferty pod „15000 — dla Tow. Akc.” 4096-1

Do matury realnej (wrzesień — październik) przygotowuje wytrwałego eksternistę godz. 6-7 Tylina i Gortel. 4008-1

Pana Bohdana Biedermana upraszają o adres ostatni pracodawcy 4024-1

Zaginęła suka wyżeł szronowa ta z gwiazką na łbie uszy czarne koniec ogona biały proszę odprowadzić za wynagrodzeniem Pabjanice letnia 26 4043-1

Inteligentny w średnim wieku żonaty poszukuje posady pomocnika leśniczego łaskawe oferty składać w Rozwoju pod osada 3974-1

Biuro prośb i zażeń Bolesława Karśnickiego Konstancyńska 5 załatwia prośby do władz administracyjnych sądowych wojskowych skarbowych przepisywania na maszynie. 4041-1

Odstąpię pokój z kuchnią umeblowany Bałuty Zawiszy 25 wiadomość u fryzjera 4087-2

Potrzebna dziewczyna do dziećkk Miedziana 12-2 4088-3

Poszukuje współnika z dwoma milionami mk. do manufaktury na wyjazd i na miejscu oferty proszę składać do Rozwoju pod „Manufaktura” 4085-2

potrzebna wprawna szwaczka do szycia fartuchów wraz z maszyną na miejscu A. Eger Sienkiewicza 105 4085-1

Posadę kasjerki w aptece Pomorska 12 otrzyma paniąka ze średnim wykształceniem zamieszkała przy rodzicach blisko apteki 4082-1

etnisko Szczawin za Zgierzem Willa „Ustronie” obok leśni czwórki pokoje z całodziennym utrzymaniem las kąpiel przystępnie wiadomość Zawadzka 9-17 4059-3

Potrzebne zdolne podręczne Piotrkowska 135-4 4084-1

Zaginęła dziewczynka lat sześć nazywa się Marmur Marjana ubrana w jasną sukienkę i niebieski fartuszek jasno blondynka odprowadzić Mickiewicza 11 4077-2

Potrzebna dziewczyna do mleczarni Łąkowa 22 4078-2

Maister ciesielski któryby wzial na siebie roboty przy przebudowie domu według planu potrzebny jest zaraz Oferty do administracji Rozwoju pod „Cieśla” 4079-2

Potrzebne szwaczki do wojskowej bielizny Zielona 16-3 4081-4

Zaginęła suczka w sobotę 29 kwietnia marengowata siwa z czarnym przese odprowadzić za nagrodą Główna 42 W. Tomaszewski 4083-2

Zagubione dokumenty

Pamka Feliks Rokocińska 69 zagubił paszport wyd. w Łodzi 4005-1

Zorowik Wacław zagubił portfel i paszport wydany w gm. Krzykosy w pow. Kolskim. 4006-1

Zapałowskiemu Mateuszowi skradzione dwa dokumenty na pożyczkę dolarów po 50 dolarów Nr A 032261 i N A 148844 zastrzeżenie zrobione Nowo Zarzevska 25 4009-1

Zaginęła legitymacja nauczycielska na imię Franciszki Kaniewskiej wydana w Łodzi Łaskawy znalazca raczy zwrócić do Rozwoju 4027-3

Dzijała Florjan zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 4019-1

Łęcki Feliks zagubił portfel z wierzający paszport wydany w Warszawie i książkę reklamową 4020-1

Kowalska Aniela zagubiła paszport polski wydany w Łodzi 4021-1

Michalak Stanisław zagubił paszport rosyjski wyd. w gm. Bartochów 4036-1

Przybylski Andrzej zagubił kartę powołania wyd. z P. K. U 31 bitet na rewolwer oraz dowód osobisty wydany w gm. Baucz. 4039-1

Fenisówna Stępanja Wólczańska 79 zagubiła tymczasowy dowód osobisty wyd. w gm. Machory 4049-3

Kun Antoni zagubił dowód osobisty wydany w gm. Widzew starostwo Łask 4054-3

Nogala Antoni Solna 11 zagubił paszporty rosyjski i polski wyd. w Łodzi i kartę powołania wyd. w Łodzi 4061-3

Szymtyke Stanisław zagubił paszport polski wydany w gm. Wodzierady pow. Łaski 4067-3

Gorzyczka Józeta zagubiła paszport niemiecki Nr 7:02 wydany w Łodzi 3964-1

OGŁOSZENIA PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 10 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 120 mk. DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 5 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ ZAGRANICZNE 100 PROC. DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. ARTYKULY bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Każda nowa podwzka obowiązuje już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia